

ЗЕМЛЕРОБСТВО

УДК 634.75:631.5:631.544.4

Абселямова Е.Х., аспірант*

*Національний університет біоресурсів і природокористування
України, Київ, Україна*

БІОТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ СУНИЦІ САДОВОЇ ЗА УМОВ ГІДРОПОНІКИ

Сучасні зміни кліматичних характеристик і високий рівень забруднення повітря, ґрунту, води шкідливими речовинами та організмами вимагають прискореного проведення досліджень і створення технологій отримання чистої, екологічно безпечної споживчої продукції. Одним із напрямів таких досліджень є розроблення елементів технології вирощування нових ремонтантних сортів суниці, продукція якої користується все зростаючим попитом населення. Саме такі сорти найбільш придатні для використання в опалюваних теплицях, де вони плодоносять цілий рік. Навіть у неопалюваних теплицях урожай можна збирати до кінця осені. Завдяки цьому термін надходження свіжих ягід до споживачів продовжується на 2-3 місяці.

Мета нашого дослідження – вивчення нових ремонтантних сортів суниці іноземного походження для вирощування за умов малооб'ємної гідропоніки задля поповнення та поліпшення сортименту України, пошук нових технологічних прийомів, які б підвищили урожайність та якість ягід. Це стосується вибору субстрату (ми зупинилися на мінеральній ваті та кокосі), поживного розчину (склад якого змінювали залежно від фази розвитку рослин) та режиму фертигації (крапельне зрошення від 1 до 10 разів на день). У теплиці площею 0,05 га було встановлено 30 стелажів довжиною 8 м і висотою 0,7 м. Дослід було закладено у квітні 2011 р. з американським сортом Альбїон, садивний матеріал якого зберігався за технологією фріго. Розсаду висаджували на відстані

15 см у ряду, відстань між рядами – 20 см. Упродовж вегетації постійно проводили фенологічні спостереження та біометричні вимірювання. Уже в середині травня з'явилися перші квітки, а до кінця місяця квіткування стало масовим. Перші квітки обривали, а на наступних 4-5 квітконосах залишали по 3-5 зав'язей, щоб забезпечити більший розмір ягід. Штучне запилювання здійснювали вручну, пензликом, двічі на день, згодом для цього застосували джмелів. Плодоношення розпочалось у першій декаді червня і продовжувалось до кінця жовтня. Ягоди знімали одразу після дозрівання, аби не стримувати розвиток інших. Загалом з одного кущика в середньому було зібрано 280 г ягід, або 4,6 кг з 1 м², що відповідає урожайності 46 т/га. Ягоди темно-червоні, крупні (діаметром 15-47 мм, в середньому 28 мм; масою 5-42 г, в середньому 19 г), конічної форми, добре дозрівають до самого кінчика, дуже високої смакової якості з незрівнянним ароматом.

Сорт Альбїон виведено в Каліфорнійському університеті у 2006 році від схрещування Diamante і Cal94.16-1. Він стійкий до стресових погодних чинників, а також до хвороб в'янення, гнилі, фітофтори, антракнозу. Надзвичайно рентабельний, у відкритому ґрунті дає до 50 т/га. Виявився ідеальним для вирощування в захищеному ґрунті.

У 2012 р. ми поширили свої дослідження ще й на сорт Віма-Ріна – голландську новинку серед ремонтантних сортів. Він починає плодоносити на початку липня, може продовжувати давати урожай до перших заморозків. Зимостійкий, стійкий до основних захворювань суниці садової. Створює за сезон дуже мало вусів.

Отже, результати наших досліджень свідчать про те, що обрані сорт, субстрат для вирощування суниці, збалансований розчин макро- і мікроелементів для фертигації, оптимальні умови вологості і температури, способи перехресного запилення та кропітка щоденна турбота про стан кожної рослини дали можливість впродовж 3,5 місяців отримувати високоякісну ягідну продукцію. У подальшому передбачається залучити до досліджень і інші ремонтантні сорти суниці.

** Науковий керівник – доктор біологічних наук, професор А.М. Силаєва*